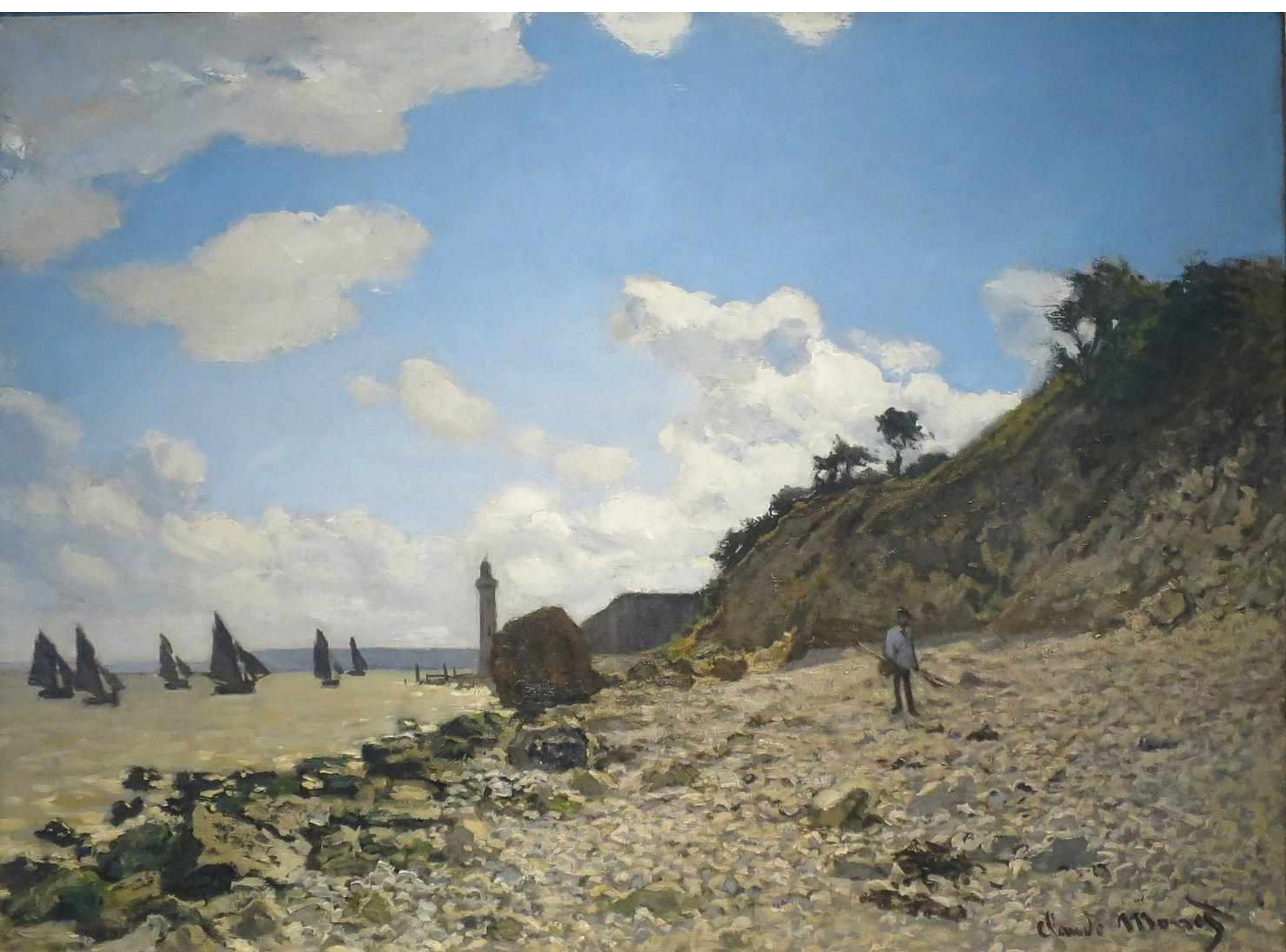
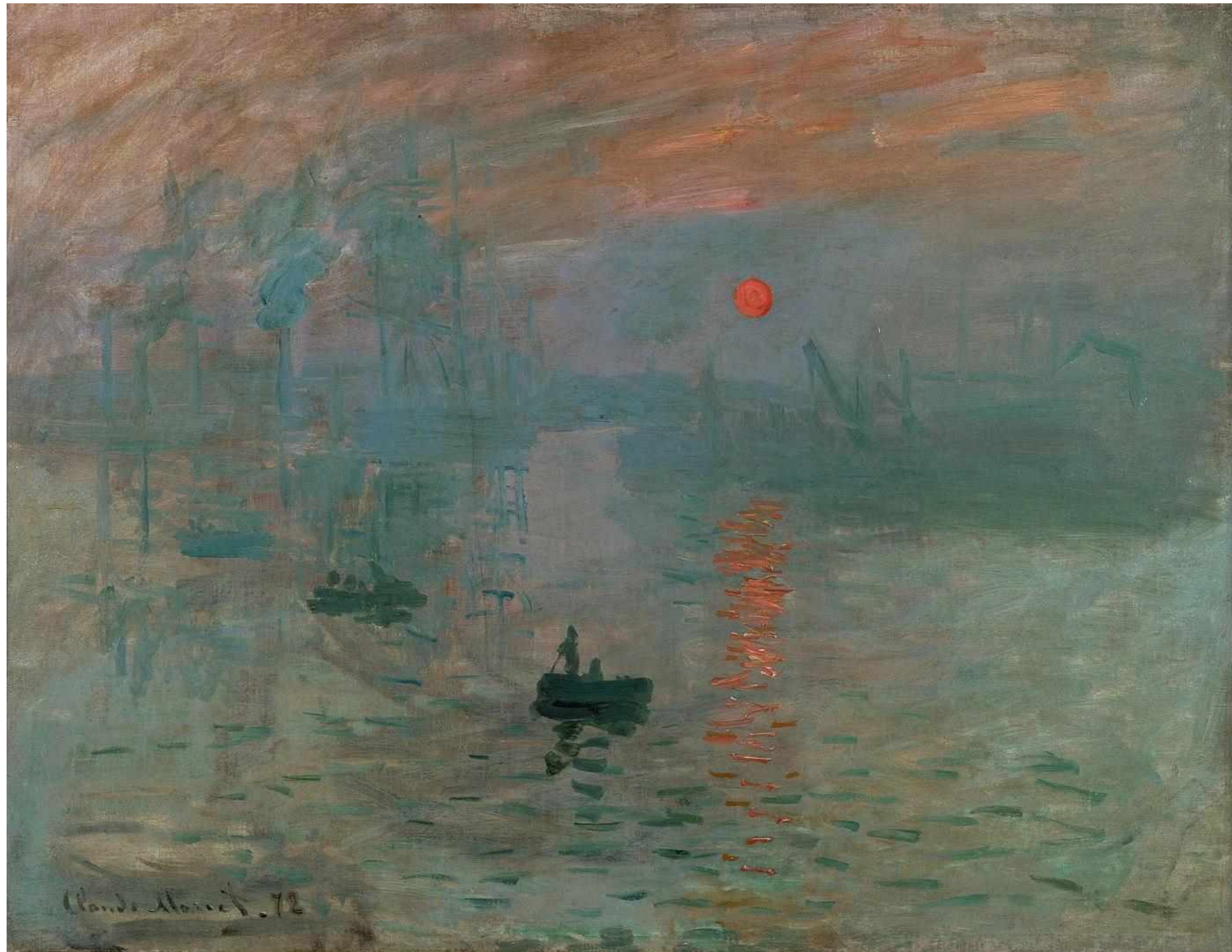

Εμπρεσιονισμός (β' μέρος)

Claude Monet 1840-1926

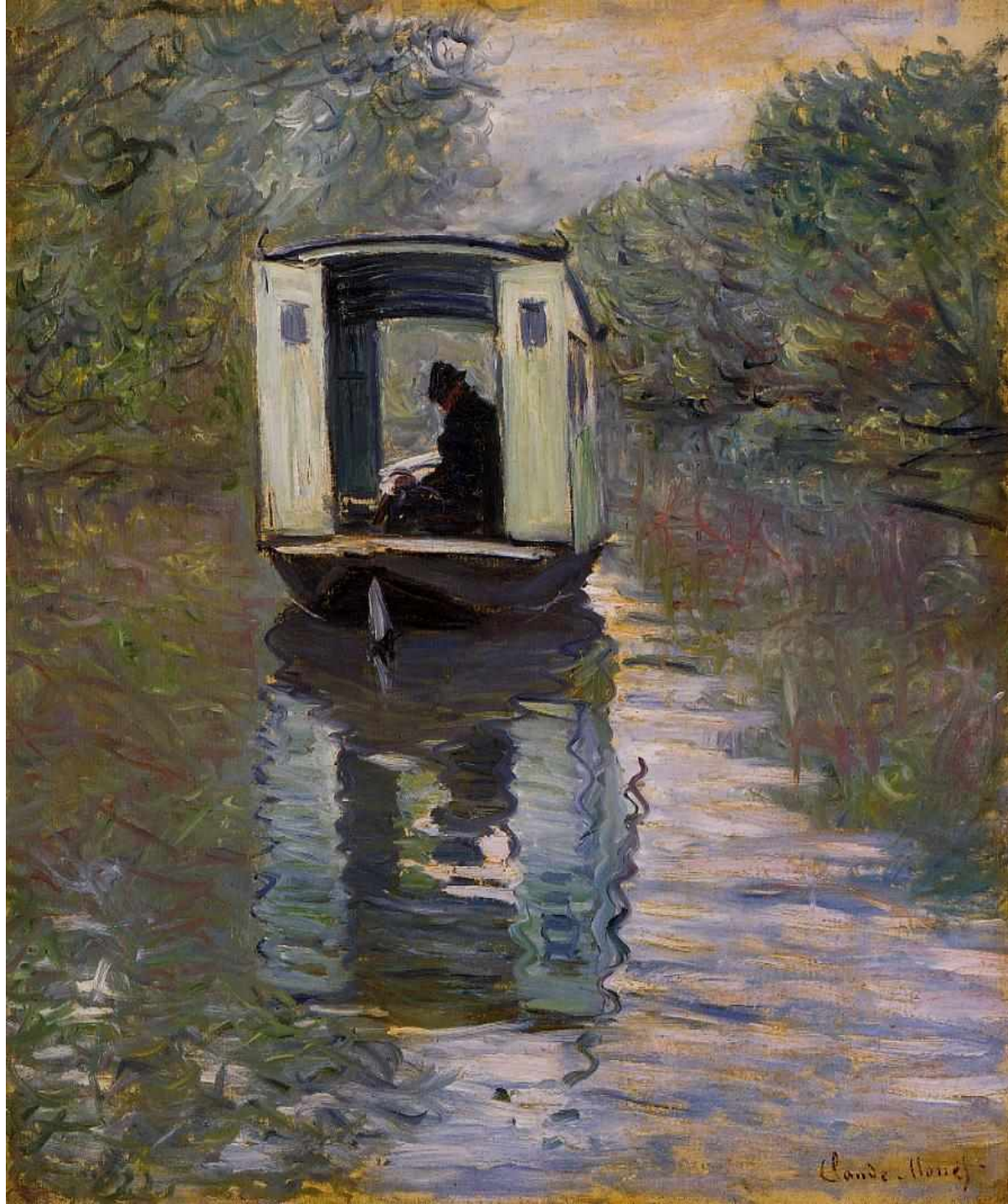

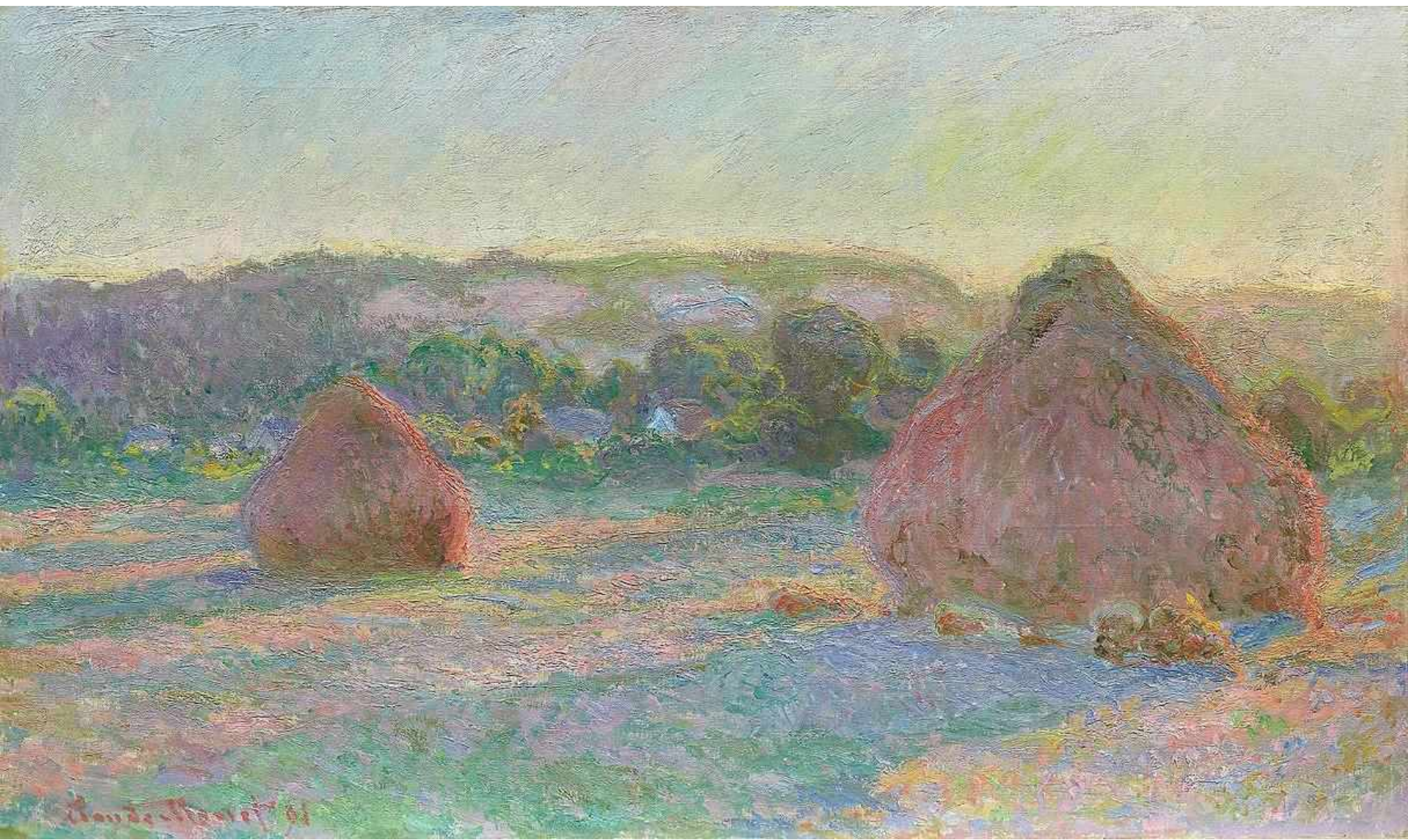
Claude Monet.

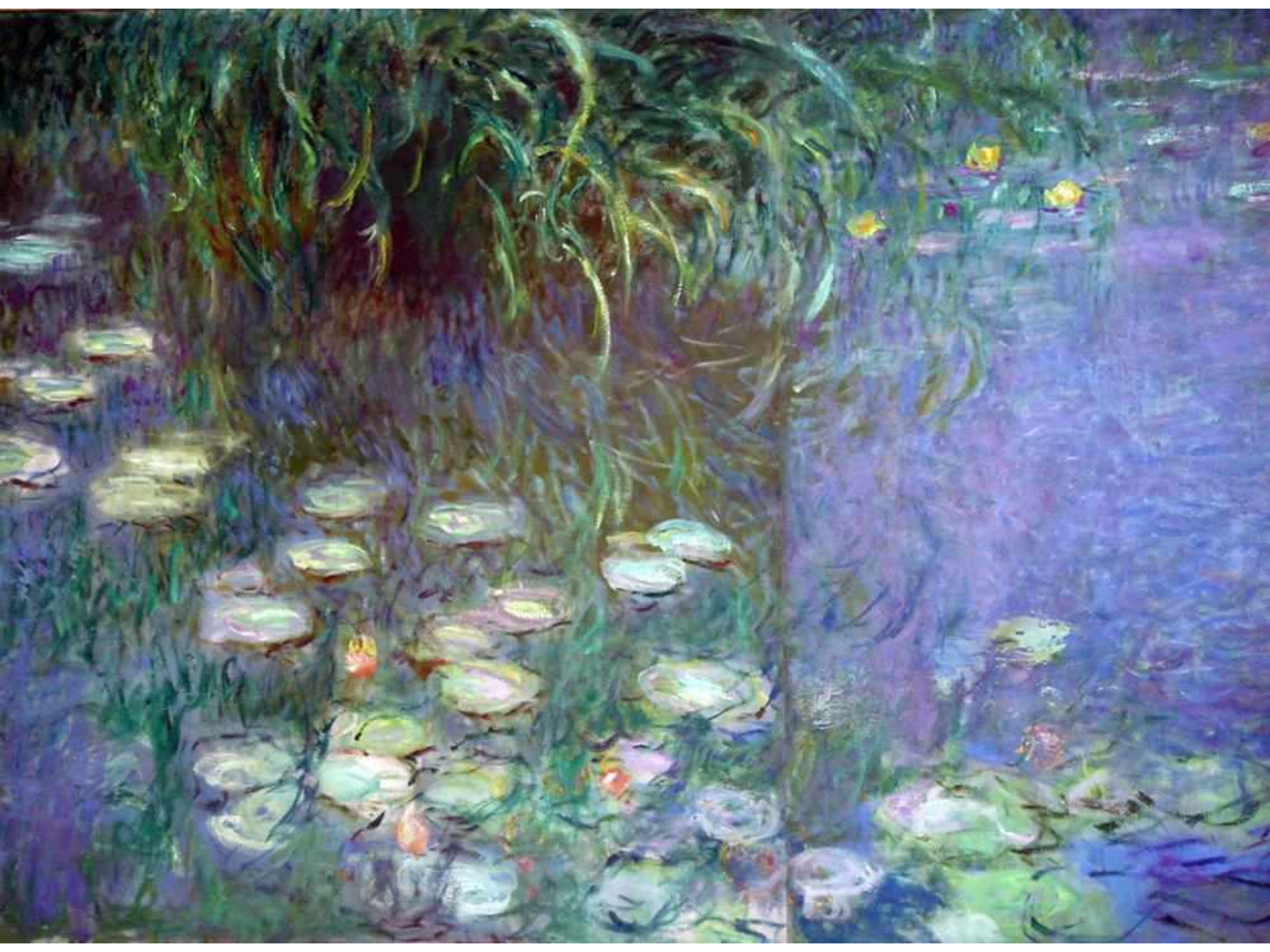

Claude Monet 04

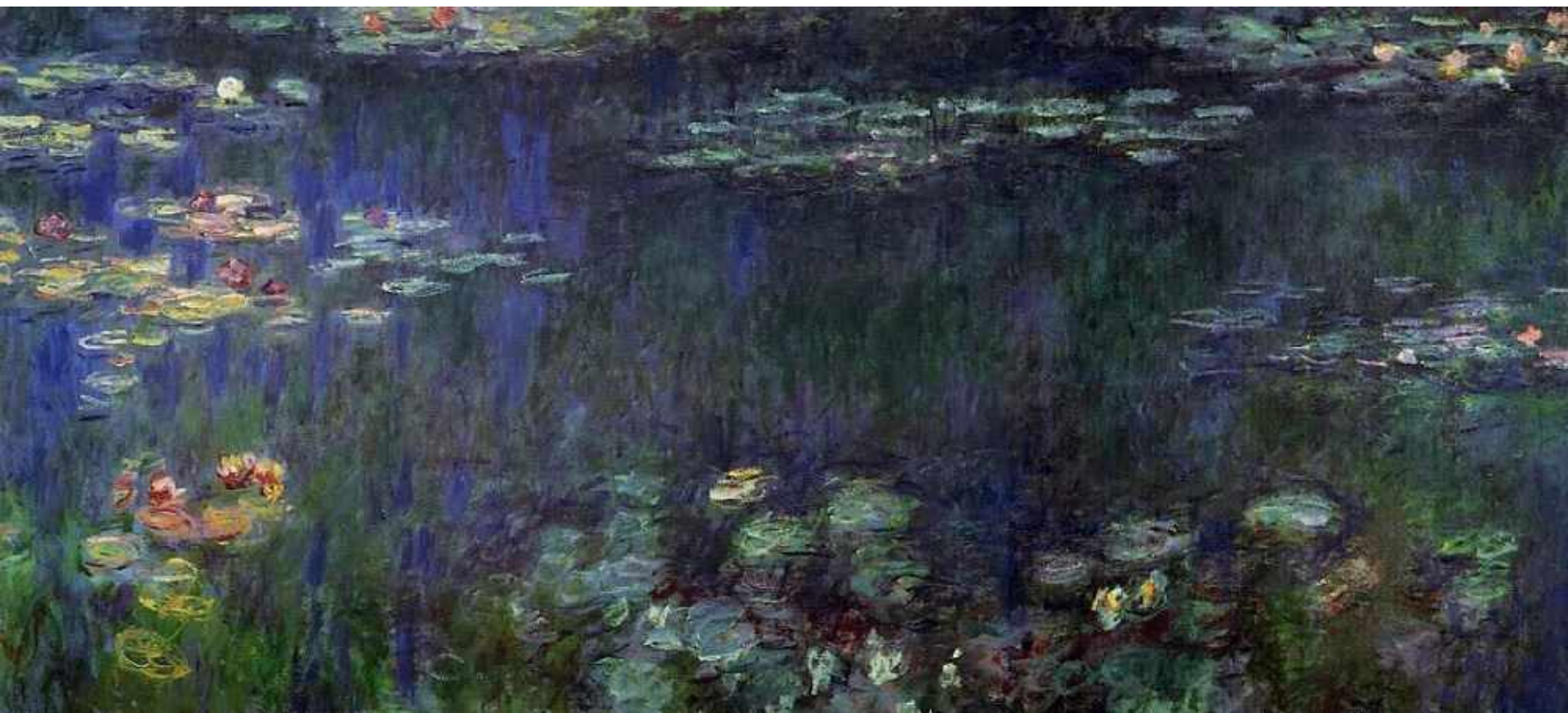

Εμπρεσιονισμός (β' μέρος)

Ο Εμπρεσιονισμός έφερε τον καλλιτέχνη σε άμεση επαφή με την πραγματικότητα και άνοιξε τον δρόμο για την μοντέρνα τέχνη, απελευθερώνοντας τη δύναμη του χρώματος. Κατά κανόνα, σαν καλλιτέχνες οι Εμπρεσιονιστές αντιμετωπίζουν τον κόσμο αισιόδοξα. Με το φωτεινό και λαμπερό τους χρώμα εκδηλώνουν αυτή τους την αντίληψη. Ωστόσο υπάρχει και μια άλλη πλευρά, τα αντικείμενα του εξωτερικού κόσμου, που μέχρι τώρα ήταν το κύριο μέλημα σ' ένα πίνακα, τώρα χάνουν σχεδόν την σημασία τους. Αξίζουν μόνο σαν φορείς του φευγαλέου φωτός στις εναλλασσόμενες διαβαθμίσεις του. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στα όψιμα έργα του Μονέ.

Claude Monet 1840-1926

Ο Κλωντ Μονέ γεννήθηκε στο Παρίσι και λίγα χρόνια αργότερα μετακομίζουν οικογενειακώς στη Χάβρη. Περνά τα παιδικά του χρόνια κοντά στη φύση με μια ελευθερία που τη χαίρεται, σε τόπους φαινομενικά απaráλλαχτους, αλλά στην πραγματικότητα ευμετάβλητους φταγμένους από το φως και τις σκιές του Βορρά. Από νωρίς έδειξε το ταλέντο του στη ζωγραφική. Τελειώνοντας το κολλέγιο γνωρίζει τις πρώτες του επιτυχίες χάρη στις πολυάριθμες καρικστούρες και γελοιογραφίες του που εκθέτει σε ένα κατάστημα καλλιτεχνικών ειδών. Από τις πωλήσεις τους κερδίζει χρήματα. Τότε γνωρίζει έναν άγνωστο ζωγράφο τον Εζεν Μπουντέν, που τον καθοδηγεί και τον προτρέπει να μάθει να βλέπει και να σχεδιάζει, να ζωγραφίζει τοπία. Αργότερα ο Μονέ είπε πως “ο Μπουντέν, του τράβηξε ένα πέπλο μπροστά από τα μάτια, βοηθώντας τον να κατανοήσει τη φύση”. Στα 17 του χάνει την μητέρα του, στήριγμα του στην καλλιτεχνική του πορεία. Οι πρώτες του επιρροές στο Παρίσι ήταν από τους ζωγράφους της Μπαρμπιζόν. Γνωρίζει τους Πισαρό, Μπαζίλ και Σίσλει. Το 1861 στρατεύεται στην Αλγερία απ' όπου επιστρέφει λόγω ασθένειας. Ο ίδιος έλεγε ότι το φως και ο ήλιος της Βόρειας Αφρικής τον προετοίμασαν για τον Ιμπρεσιονισμό. Το 1870 στη διάρκεια του Γαλλοπρωσικού πολέμου κατέφυγε στην Αγγλία και γνώρισε το έργο των νατουραλιστών ζωγράφων. Εντυπωσιάστηκε κυρίως από τον πίνακα του Τέρνερ “Βροχή, υγρασία και ταχύτητα”. Ο Τέρνερ είχε ζωγραφίσει σειρές έργων με θέματα από την φύση και τις μεταβολές της σε σχέση με τις εποχές και τη χρονική στιγμή.

Επιστρέφει το 1872 και αρχίζει να δέχεται καλές κριτικές για την δουλειά του.

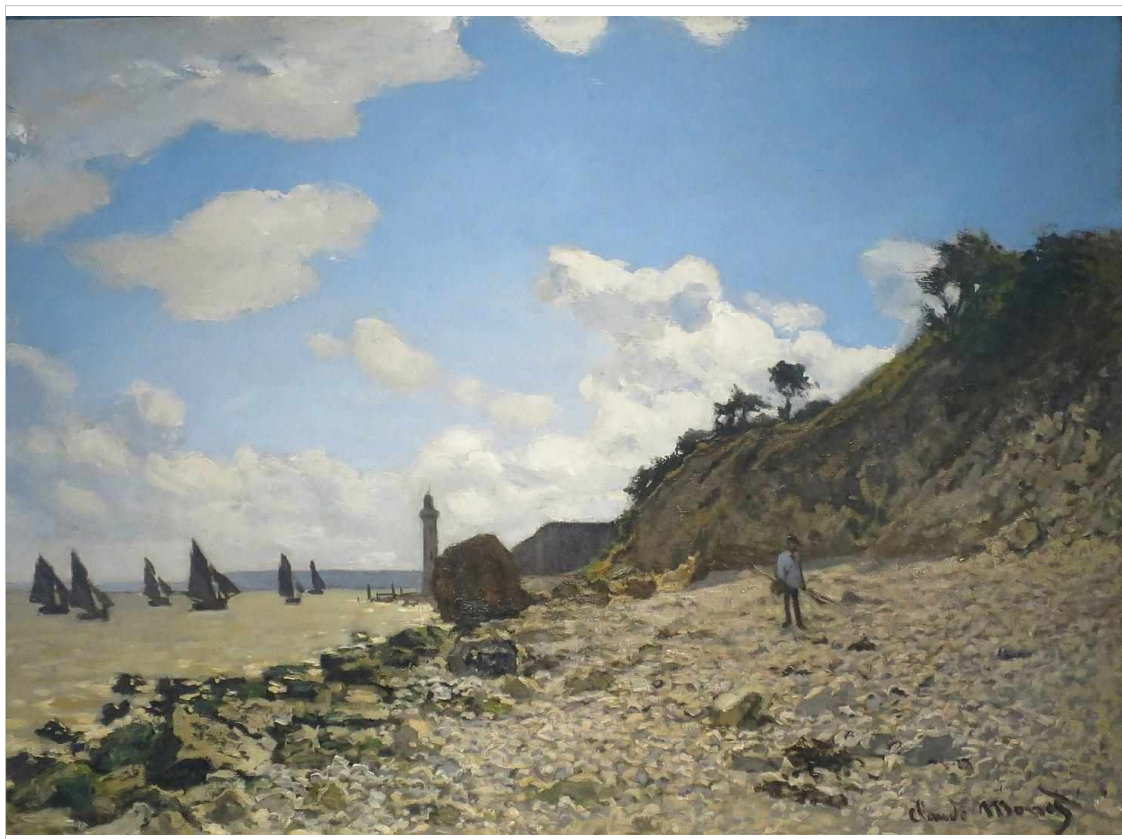
Ο Κλωντ Μονέ ήταν ένας μεγάλος πρωτοπόρος. Πειραματίστηκε όσο ελάχιστοι με το φως και τις δραματικές αλλαγές του στο χρώμα, μέσα από τις αντανakλάσεις και τις σκιές, γι' αυτό και ζωγράφιζε σειρές ομοίων θεμάτων, ώστε να μελετήσει την μεταβολή του φωτός.

Ο εικονογραφικός κόσμος του περιλαμβάνει μεσογειακά τοπία, παράκτιες σκηνές του Ατλαντικού, απεικονίσεις του Σηκουάνα, λουλούδια των αγρών, καθεδρικούς ναούς, γέφυρες και τα περίφημα νούφαρα του.

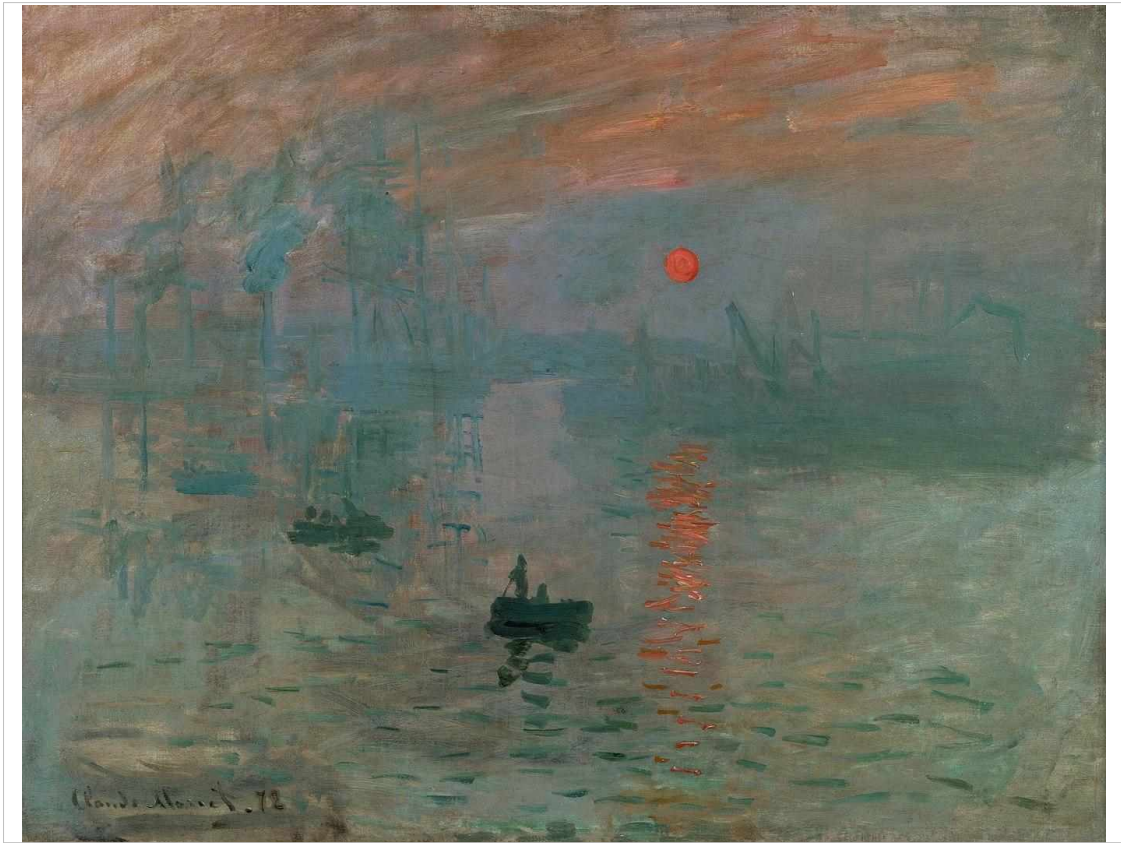

Γεύμα στη χλόη, 1865 130×181 , Μουσείο Πούσκιν Μόσχα

Είναι σαφής η αναφορά στο έργο του Μανέ. Ο Μονέ τον θαυμάζει αλλά θέλει να τον ξεπεράσει. Οι μορφές είναι σε φυσικό μέγεθος, η Καμίγ και ο Μπαζιλ προσφέρονται να ποζάρουν πολλές ώρες στο ξέφωτο του δάσους. Όλα λοιπόν έγιναν έξω, μαλακό αλλού, το φως συγκεντρώνεται στο τραπεζομάντιλο και τα καλοκαιρινά ρούχα, αλλά ελαφρύνει κάθε άλλον χρωματικό τόνο κάνοντας μας να αναπνέουμε την ωραία και δροσερή ατμόσφαιρα της αναζωογονητικής σκιάς. Όλα τα θέματα στο ύπαιθρο των πρώτων χρόνων της δεκαετίας του 1860, είναι παρόντα σ' αυτή τη γεμάτη ζήλο περιγραφή της φύσης. Τα κίτρινα (κάδμιο ή λεμονιού) τοποθετούνται ακανόνιστα πάνω από τα πράσινα, όπως ακανόνιστη είναι και η αντανάκλαση του ήλιου πάνω στα φύλλα των σημύδων. Αντίθετα με τον Μανέ δεν υπάρχει κανένα γυμνό μοντέλο αλλά κομψές κυρίες με πτυχωτά φορέματα για να ευχαριστήσουν την κριτική επιτροπή του Σαλονιού. Την εποχή αυτή τα οικονομικά του είναι σε άσχημη κατάσταση, η σχέση με τον πατέρα του χειροτερεύει, και αναγκάζεται να καταστρέψει περίπου 100 πίνακες για να μην τους κατάσχουν. Γεννιέται ο γιος του αλλά ο ίδιος κάνει απόπειρα αυτοκτονίας. Μετακομίζει στο Ετρετάτ όπου βρίσκεται ο Κουρμπέ.

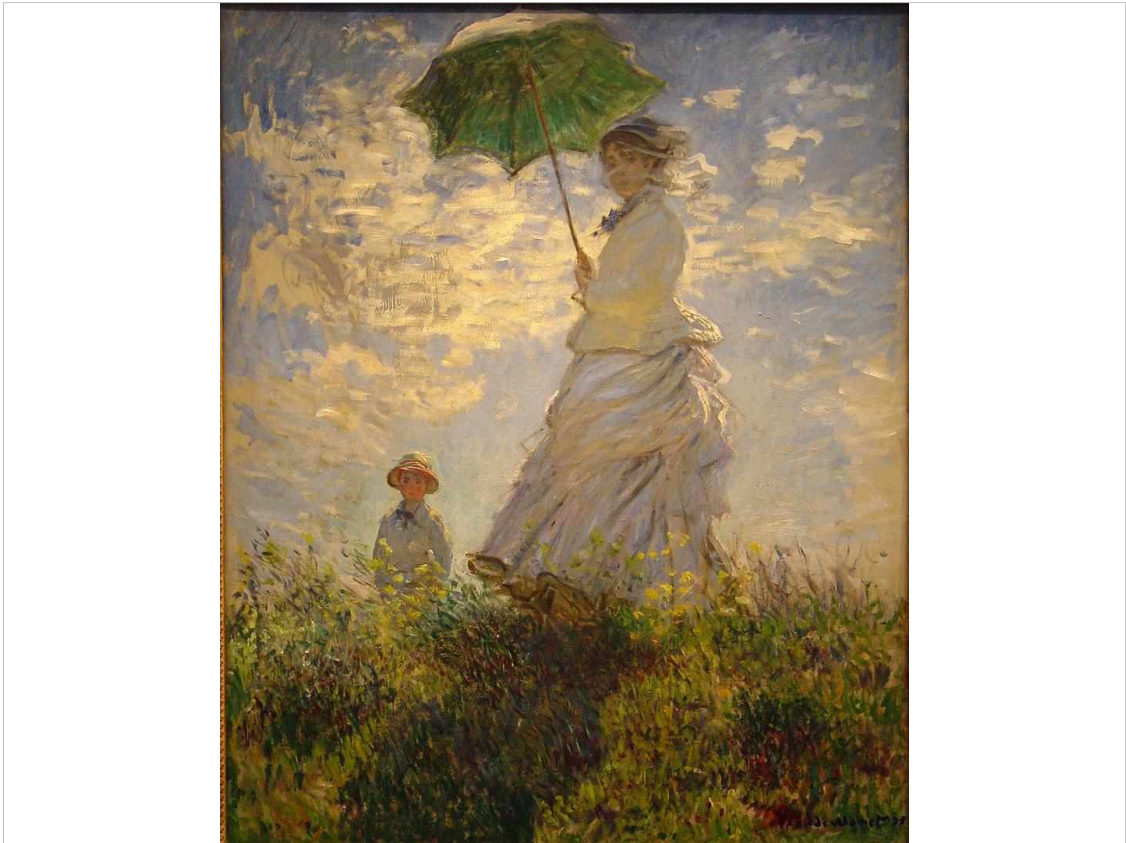

Η παραλία στο Ονφλέρ, 1864

Impression, sunrise, 1872

Ο μικρός πίνακας αναπαριστά το λιμάνι της Χάβρης τη μαγική και ήσυχη ώρα που ξυπνά το φως. Το έργο παρουσιάζεται στην πρώτη έκθεση του 1874 . Το ύφος της ζωγραφικής του που για τους κριτικούς ήταν σε μεγάλο βαθμό μη ευκρινές, γίνεται, αντιθέτως, διακριτικό στοιχείο και στην συνέχεια όρος όπου μ' αυτόν ταυτίζεται η συγκεκριμένη ομάδα των καλλιτεχνών. Το φως ακόμα χαμηλό τυλίγει τα πάντα εκτός από την βάρκα στο πρώτο πλάνο που είναι το στοιχείο που στηρίζει την προοπτική. Το πορτοκαλί δεσπόζει σ' όλο τον πίνακα και γίνεται πιο έντονο με την προσθήκη κίτρινου εκεί που θέλει να αποδώσει την σφαίρα του ήλιου. Και είναι αυτό το σημείο όπου το χρώμα είναι πιο παχύ, εμπλουτισμένο από το μπλε του κοβαλτίου μαζί με το λευκό. Πίσω στην αριστερή πλευρά αν και το χρώμα είναι λεπτό, οι όγκοι διαβάζονται καθαρά μέσα στις πινελιές. Ο μηχανικός εξοπλισμός του λιμανιού τοποθετείται στο ύψος του χρυσαφένιου στρώματος και αποδίδεται με μπλε και πράσινα ανάμεικτα. Τα χρωματιστά προσχέδια, που κανονικά προηγούνται των ολοκληρώσεων, διαφαίνονται κάτω από το λεπτό στρώμα χρώματος.

Η κυρία Μονέ με το γιο της (Η γυναίκα με την ομπρέλα), 1875, Ουάσιγκτον Εθνική Πινακοθήκη.

Ο ζωγράφος θα ξαναδουλέψει τό θέμα με κόντρα φώς. Η γυναικεία φιγούρα είναι σαν ένας πύργος από φως.

Ο σταθμός του Σαιν Λαζάρ, 1877, Κέμπριτζ Μασαχουσέτης, Μουσείο Τέχνης Φογκ.

Στις αρχές του 1877 ο Μονέ παίρνει άδεια να ζωγραφίζει μέσα στο σταθμό. Αυτό το θέμα του απορρόφησε τόση ενέργεια ώστε αφού τελείωσε τη σειρά των δώδεκα πινάκων, εκείνη την χρονιά ζωγράφησε μόνο άλλους τέσσερις. Ο Μονέ παρουσίασε 7 εκδοχές του ίδιου έργου, όλες διαφορετικές ως προς τον δεσπόζοντα χρωματικό τόνο. Ο κόσμος των σταθμών που τον εξερεύνησαν και άλλοι, ανήκει στα λιγότερο συνηθισμένα θέματα των ιμπρεσιονιστών. Για τον Μονέ αντιπροσώπευε το κατ' εξοχήν θέμα της σύγχρονης ζωής.

Μια μηχανή τρένου εισέρχεται καπνίζοντας στο σταθμό και αφήνει πίσω μια ομιχλώδη ατμόσφαιρα ανάμεσα στη πραγματικότητα και το όνειρο. Η μηχανή ξεφυσά και ελευθερώνει στον αέρα γαλάζιους καπνούς. Το φως και η ατμόσφαιρα μετρούν εδώ, ο ήλιος φωτίζει τα πάντα και οι αντανakλάσεις είναι ώχρα και κίτρινο. Στο διάστημα που ο Μονέ έμεινε στο Λονδίνο γνώρισε το έργο του Τέρνερ (βροχή, ατμός και ταχύτητα 1844).

Δεξιά, βλέπουμε πως ο Μονέ δεν έχει ακόμα αρνηθεί το μαύρο χρώμα αλλά το χρησιμοποιεί με τέτοιο τρόπο που ξεφεύγει από τον ακαδημαϊκό, ενώνοντας το με σκούρους τόνους για να προβάλλει τα σχήματα των μορφών στο πεζοδρόμιο. Οι μορφές είναι πρόχειρα ζωγραφισμένες, δίνει απόλυτη προτεραιότητα στο χρώμα που είναι υπεύθυνο για το χτίσιμο των σχημάτων και των όγκων.

Αγρός με παπαρούνες

Στα έργα του Μονέ η πιστή αναπαράσταση του κόσμου φαίνεται να είναι δευτερεύουσας σημασίας. Τα αντικείμενα υπάρχουν μόνο ως φορείς του φωτός, χάνουν το σταθερό περίγραμμα τους και αναδύονται σαν θαμπά σχήματα από το βάθος μιας πυκνής ατμόσφαιρας.

Αγρός με παπαρούνες, 1873, 50×65 εκ, Μουσείο Ορσέ.

Οι μικρές διαστάσεις του πίνακα μέσω της αντίθεσης ενισχύουν την ευρύτητα του λιβαδιού και του ουρανού. Τα δύο ζευγάρια μορφών, δύο μητέρες με τα μικρά παιδιά τους, κατεβαίνουν την πλαγιά και η κίνηση φανερώνει τη χαλαρότητα του περιπάτου. Τα μεγάλα σύννεφα μεταδίδουν μια αίσθηση φρεσκάδας και απεραντοσύνης. Είναι βέβαιο ότι το έργο αυτό ήταν στην έκθεση του 1878.

Το ατελιέ της βάρκας, 1876

Η κυρία Μονέ με κιμονό, 1876, Βοστώνη Μουσείο Καλών Τεχνών.

Ο Μονέ παρακολουθεί με προσοχή τις νέες τάσεις που έρχονται από την γιαπωνέζικη κουλτούρα. Σ' αυτό το πορτραίτο όμως ρίχνει ένα ειρωνικό βλέμμα πάνω στο πάθος που έχει συνεπάρει όλο το Παρίσι. Η σύζυγος του, Καμίλ, τυλιγμένη σ' ένα φανταχτερό κιμονό κόκκινο, σε μια πόζα ντίβας του θεάτρου στρέφεται προς το μέρος μας με μια έκφραση νωχελική και εύθυμη. Η βεντάλια γίνεται ένα από τα σύμβολα της γιαπωνέζικης μόδας. Η Ιαπωνική τέχνη ήταν καθοριστική στον Εμπρεσιονισμό, καθώς με τις ξυλογραφίες και τις μεταξοτυπίες της πρόσφερε καινούργια “εργαλεία” στην ζωγραφική αναπαράσταση.

Νέες δυνατότητες σύνθεσης, διαφορετική απόδοση του βάθους, απλότητα, απουσία περιγράμματος στις μορφές, επίπεδες επιφάνειες. Μαζί με την φωτογραφία και τον ρεαλισμό ανοίχτηκαν νέες αναζητήσεις στην ζωγραφική.

Οδός Σαιν Ντενί (Saint-Denis) την ημέρα της Εθνικής εορτής, 1878, 76×52 εκ, Ρουέν, Μουσείο των Καλών Τεχνών.

Το θέμα αυτού του πίνακα είναι ο πρώτος επίσημος εορτασμός που ακολούθησε την ήττα του Ναπολέοντα Γ' το 1870, όταν οι συντηρητικοί πήραν την εξουσία ξανά. Οι εορτασμοί σηματοδότησαν τη Διεθνή Έκθεση του Παρισιού το 1878, και δρομολόγησαν την Τρίτη Γαλλική Δημοκρατία, λίγους μήνες μετά.

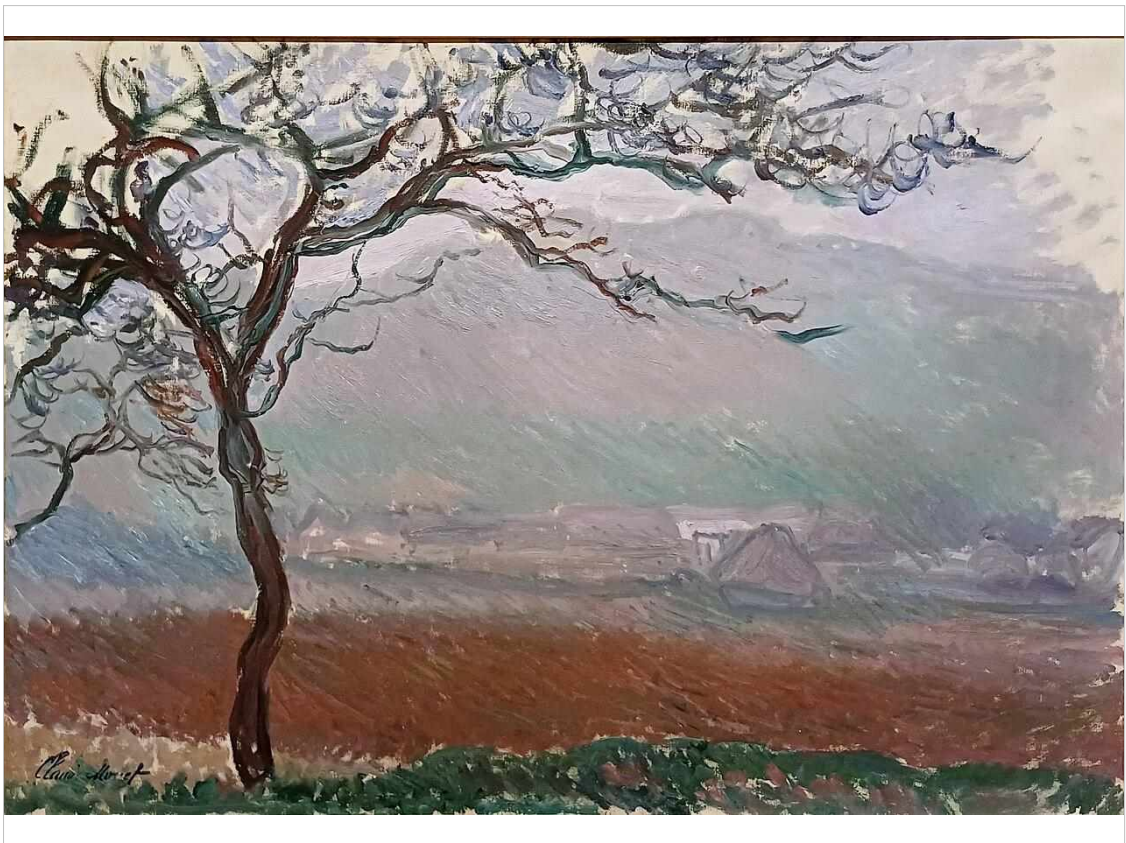
Οι Παριζιάνοι πλημμύρισαν τους δρόμους με τη Γαλλική σημαία.

Στον πίνακα βλέπουμε τη σκηνή δοσμένη με έντονη προοπτική, ειδομένη από ψηλά. Το σκούρο τρίγωνο με το πλήθος, εκτείνεται προς τα πάνω συναντώντας το ανεστραμμένο τρίγωνο του ουρανού.

Οι σημαίες δουλεμένες με γρήγορες πινελιές, γεμάτες καθαρό χρώμα, κυματίζουν, συστρεφόμενες και κυριεύουν το χώρο.

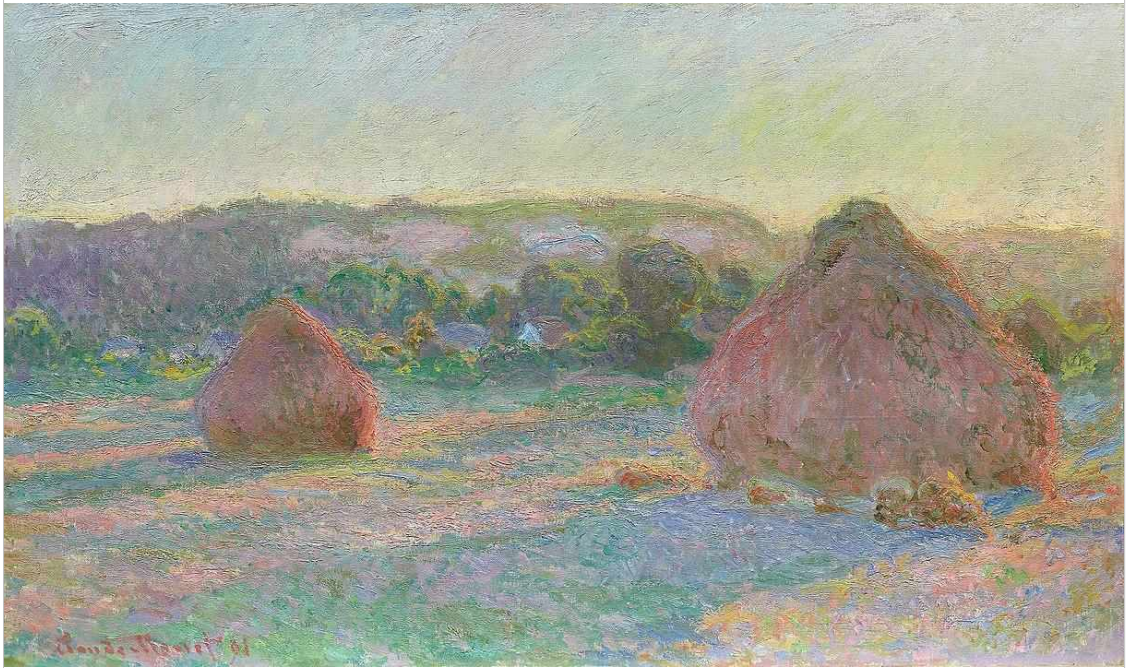
Ο ζωγράφος έχει συλλάβει τόσο απόλυτα, με τέτοια επιτυχία τη ζωηρή γιορταστική κίνηση στο δρόμο και τις σημαίες που κυματίζουν με το γαλάζιο, το κόκκινο, το άσπρο να γεμίζουν την ατμόσφαιρα.

Θεωρείται ένας από τους πιο αντιπροσωπευτικούς πίνακες του Εμπρεσιονισμού.

Τοπίο στο Ζιβερνί, 1887

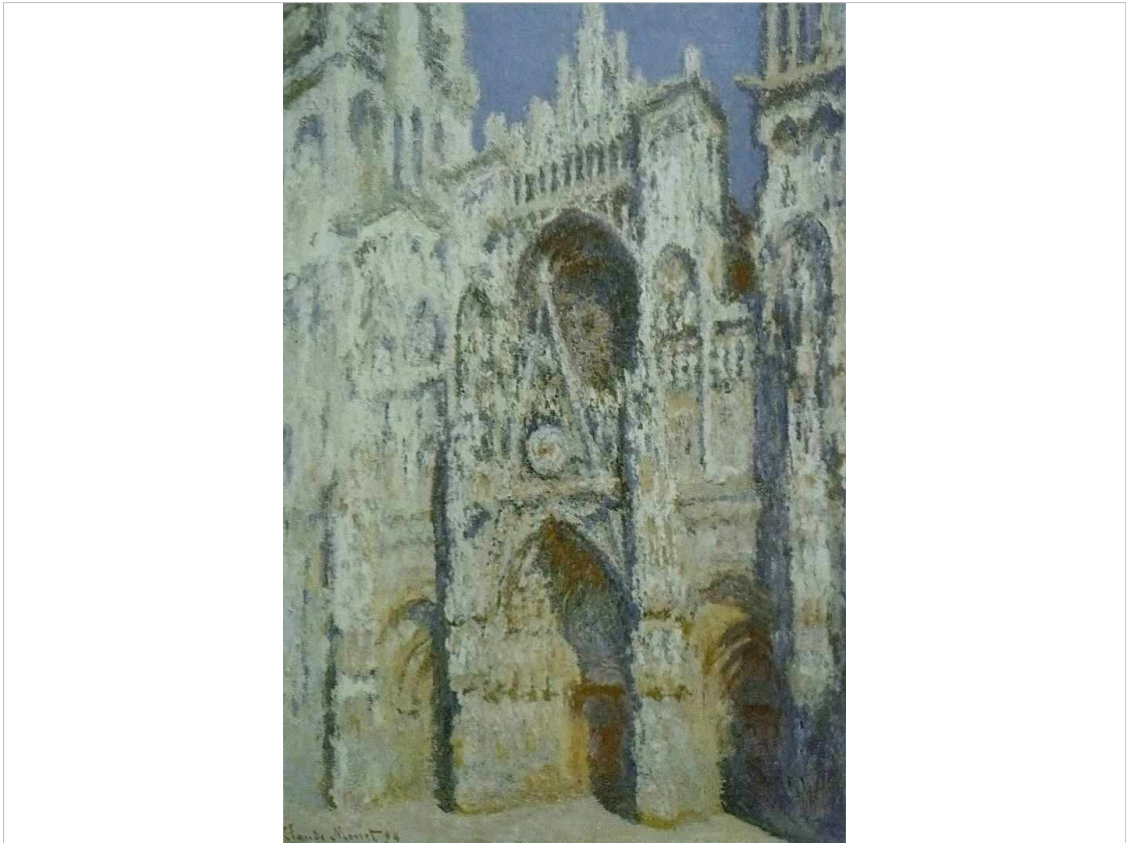
Μετά το 1883 αποτραβήχτηκε στο Ζιβερνί.

Θημωνιές, 1890-91

Ανάμεσα στο 1890-91 ο Μονέ ζωγραφίζει 25 πίνακες με αυτό το θέμα. Μια βεβαιότητα γεννιέται μέσα του, τα πράγματα δεν είναι πλέον τόσο σημαντικά, αυτό που μετράει είναι πως το αντιλαμβάνεται κανείς.

Ο Μονέ είχε τεράστια συμβολή στην έννοια της σειράς στην τέχνη. Ανάμεσα στον Οκτώβρη του 1890 και τον Γενάρη του 1891 ζωγραφίζει περίπου 25 πίνακες με αυτό το θέμα. Μικρές μάζες χρώματος, μπλε, πράσινου, κίτρινου και κόκκινου σε πολλές αποχρώσεις, για ένα “υλικό οπτικό” αποτέλεσμα.

Ο καθεδρικός της Ρουέν Η πύλη με ήλιο, 1892-9, 100×66 εκ., Νέα Υόρκη Μητροπολιτικό Μουσείο.

Ο κύκλος απαρτίζεται από περίπου 30 πίνακες που ζωγραφίστηκαν ανάμεσα στο Φεβρουάριο του 1892 και τα μέσα Απριλίου 1893 . Τόσο έντονη ήταν η παρόρμηση του καλλιτέχνη να συλλάβει τη μοναδικότητα της στιγμής του φωτός που ζωγράφισε 14 πίνακες σε μια μέρα.

Ο Μονέ μετέβαλε σαν μάγος την πρόσοψη του καθεδρικού ναού σ' ένα τοπίο γεμάτο μυστήριο, που κινείται με τις αντανάκλασεις του φωτός και της σκιάς. Ένα τοπίο που τη μια βυθίζεται στο ψυχρό γαλάζιο, την άλλη στο λαμπρό φως.

Κήπος στο Ζιβερνί, 1899

Τον Νοέμβριο του 1890 ο Μονέ καταφέρει χάρη σ' ένα δάνειο από τον Ντιραν-Ριελ, να αγοράσει το σπίτι και τη γη στο Ζιβερνί, που μέχρι τότε νοίκιαζε.

Είναι η αρχή μιας μακράς φάσης, γεμάτης δημιουργικότητα, οικονομική ευημερία, διασημότητα. Διαμορφώνει το Ζιβερνί σ' ένα επίγειο παράδεισο, σαν ένα εμπρεσιονιστικό έργο τέχνης. Κλαίουσες ιτιές, εξωτικά φυτά και δέντρα, λίμνες με νούφαρα, πάπιες και φασιανοί. Αφιερώθηκε στην δημιουργία ενός ιδανικού κήπου που μέχρι σήμερα είναι ανοιχτός στο κοινό και ασχολήθηκε με τη δημιουργία του για πολλά χρόνια δίνοντας λεπτομερείς οδηγίες. Ο κήπος χωρίστηκε σε δύο μέρη: στον ανθισμένο κήπο και στον υδάτινο που πραγματοποιήθηκε με μία εκτροπή ενός παραπόταμου του Επτ.

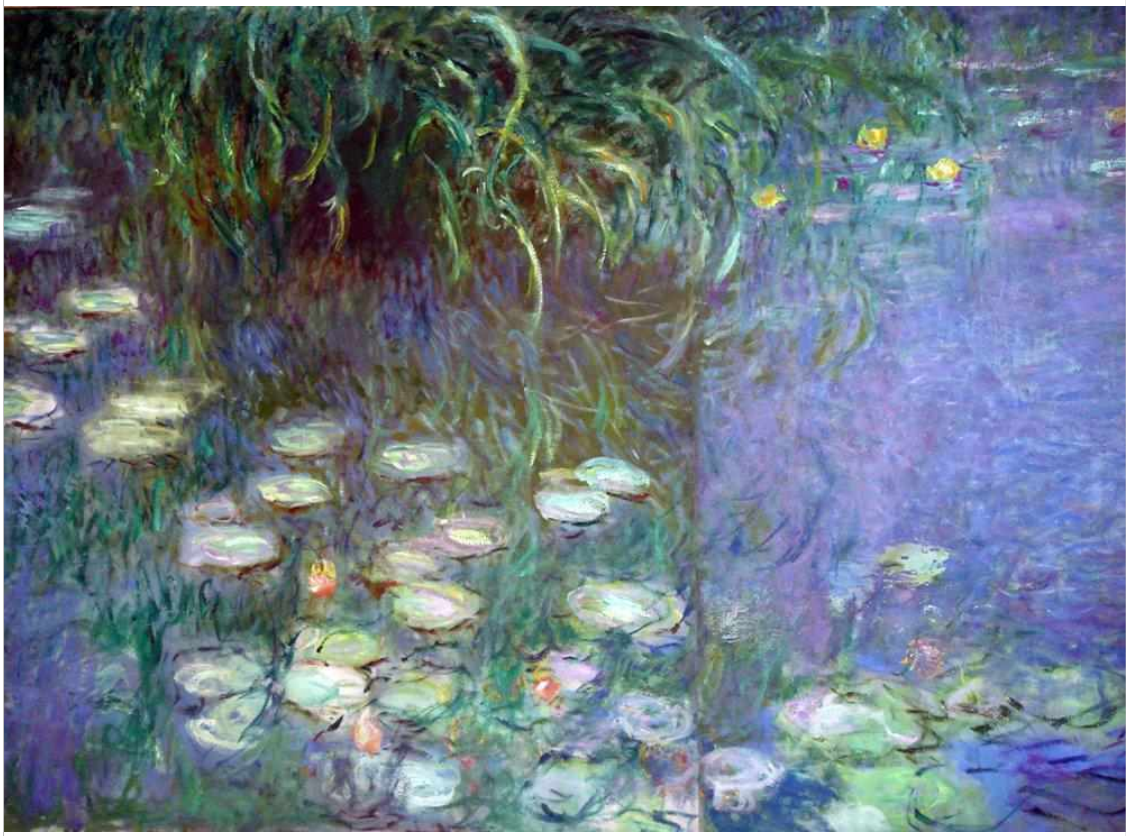
Στον υδάτινο κήπο του Μονέ είχε μια γιαπωνέζικη γέφυρα και φυσικά νούφαρα, τα οποία παθιαζόταν να απεικονίζει με τρόπους που εξελίχθηκαν μέσα στα χρόνια. Τα ονειρικά του άνθη δημιουργούσαν μια ψευδαίσθηση εικονογραφικής επιφάνειας.

Ο Μονέ εδώ και καιρό δεν είναι πια ο εμπρεσιονιστής που ήταν κάποτε, το στυλ του τροποποιείται στην κατεύθυνση μιας ευαισθησίας που μοιάζει περισσότερο επιστημονική και λιγότερο τυχαία, ο ίδιος έχει συνείδηση του γεγονότος ότι έχει γίνει ιδρυτής σχολής. Η ιστορία θα το επιβεβαιώσει.

Le Matin aux saules

Ο κύκλος των έργων “νούφαρα” δωρίστηκαν στο γαλλικό κράτος από το ζωγράφο, την ημέρα που ακολούθησε την ανακωχή της 11ης Νοεμβρίου 1918, ως σύμβολο ειρήνης. Τα νούφαρα τοποθετούνται, όπως είχε σχεδιάσει ο καλλιτέχνης, στο μουσείο Ορανζερι το 1927, λίγους μήνες μετά το θάνατο του.

Νούφαρα

Πάνω από 250 πίνακες απεικονίζουν τα νούφαρα. Ο Μονέ τα απεικονίζει ξανά και ξανά. Ζωγραφίζει ακατάπαυστα, τα τοπία αυτά με το νερό και τις αντανakλάσεις, του έγιναν έμμονη ιδέα έγραψε ο ίδιος το 1908 . Ο εμπρεσιονισμός στα έργα του φτάνει στο αποκορύφωμα του. Ο καλλιτέχνης καταγράφει το εφήμερο, την εντύπωση. Το έργο είναι μια λεπτομέρεια της πραγματικότητας.

Η εικόνα πλησιάζει σε ένα σημείο, και ο καλλιτέχνης δεν ενδιαφέρεται να αποδώσει καμία πληροφορία για το περιβάλλον της λίμνης. Το τοπίο εκτείνεται πέρα από τα όρια του πίνακα και κάθε έννοια βάθους καταργείται. Μια οθόνη από χρώματα απλώνεται κάθετη, ο όγκος χάνει την υλική του υπόσταση και το έργο δεν είναι πια ένα θέμα που περιγράφεται σε ένα φόντο, αλλά μια επίπεδη οργάνωση χρωμάτων.

Η τέχνη του 20ου αιώνα είναι αδιανόητη χωρίς τους πίνακες με τα νούφαρα του Μονέ.

Νούφαρα (μουσείο Orangerie)

Τοποθετημένα μέσα σε μια οβάλ αίθουσα περικλείουν το θεατή σε σχεδόν εκατό γραμμικά μέτρα που ξεδιπλώνουν ένα τοπίο διάσπαρτο με νούφαρα που επιπλέουν στο νερό, κλαδιά ιτιών, αντανakλάσεις δέντρων και σύννεφων δίνοντας τη ψευδαίσθηση ενός ατελείωτου συνόλου, ενός κύματος χωρίς ορίζοντα και χωρίς ακτή όπως έλεγε ο Μονέ.

Le Matin clair aux saules

Το στούντιο του όπου δουλεύει έχει διαστάσεις 25×12 μέτρα και στο πιο ψηλό σημείο φτάνει τα 15 μέτρα.

Les Deux Saules

Ο Αντρέ Μασόν το 1952, αποκάλεσε τα νούφαρα τη “Σιξτίνα του Ιμπρεσιονισμού” καθώς δεν έχει καλλιτεχνικό ισοδύναμο στο κόσμο.

Les Nuages

Οι πιο εξαχνωμένες αντανakλάσεις του ουρανού μέσα στο νερό, των δένδρων από τις όχθες της λίμνης, η κίνηση των νούφαρων, με την γρήγορη πινελιά, δεν περιγράφονται, κάθε περιγραφή καταργείται και καταγράφεται μόνο ότι εντυπώνεται στον αμφιβληστροειδή.

Matin

Τα νερά της λίμνης και τα νούφαρα φαίνονται λίγο. Που και που εμφανίζονται μερικές συγκεκριμένες μορφές, οι οποίες πολύ γρήγορα ξαναπερνούν στο ακαθόριστο. Το έργο βρίσκεται ανάμεσα στο συγκεκριμένο και στο αφηρημένο.

Reflets d'arbres

Τελικά, η ίδια η πινελιά γίνεται το θέμα και μάλιστα σε τέτοιο βαθμό, που φαίνεται να ανοίγεται ήδη ο δρόμος για την Αφηρημένη ζωγραφική του 20ου αιώνα.

Reflets verts

Από το 1889 και μέχρι τον θάνατο του το 1926, αποτελούν ένα θέμα στο οποίο ο Μονέ επέστρεφε ξανά και ξανά. Τον Ιανουάριο του 1923, χειρουργείται για καταρράκτη στο δεξί του μάτι. Την ίδια χρονιά υποβάλλεται σε δύο άλλες επεμβάσεις, ύστερα από τις οποίες πρέπει να φορά γυαλιά που δίνουν μια κιτρινωπή απόχρωση στα αντικείμενα. Θα βάλει όμως φακούς χρωματιστούς που διορθώνουν τις χρωματικές παραμορφώσεις. Αυτό πετυχαίνει κι έτσι ξαναπιάνει δουλειά.

Soleil couchant

Τα χρώματα δε διαβαθμίζονται δηλαδή δεν αναμειγνύονται με μαύρο, για να σκουραίνουν, ή με άσπρο, για να ανοίξουν. Οι αναμείξεις γίνονται με καθαρά χρώματα πάνω στο μουσαμά. Άλλωστε, το μαύρο - από όλους σχεδόν τους ιμπρεσιονιστές - αποφεύγεται. Γι αυτό οι σκιές δεν είναι απλώς γκρίζοι ή ουδέτεροι τόνοι. Σχεδόν δεν παράγονται ούτε από αναμείξεις. Περισσότερο δημιουργούνται από την επικάλυψη και την εναπόθεση παχιάς μάζας καθαρών χρωμάτων, που επηρεάζονται αμοιβαία. Από αυτή την διαστρωμάτωση των χρωμάτων, προκύπτει η υλικότητα, δηλαδή ένα στρώμα χρώματος πάνω στο καμβά που δονείται, όπως στη πραγματικότητα δονούνται και πάλλονται το νερό και οι αντανakλάσεις του. Η υλικότητα του χρώματος γίνεται αισθητική αξία, ανεξάρτητα από το τι περιγράφει αυτό το χρώμα. Η φόρμα, η μορφή αποδεσμευμένη από οποιοδήποτε περίγραμμα, προσδιορίζεται από την γωνία που πέφτει το φως.

Νούφαρα

Την άνοιξη του 1926 ολοκληρώνονται τα νούφαρα και ο Μονέ είναι τόσο αυστηρός με τον εαυτό του που ζητά από την σύντροφό του, Μπλανς, να κάψει αρκετούς πίνακες μπροστά του. Τέλος Αυγούστου οι γιατροί βρίσκουν την κατάσταση στο αριστερό του μάτι μη αναστρέψιμη. Ο περιορισμός στο κρεβάτι τον εξασθενεί όλο και περισσότερο και στις 5 Δεκεμβρίου του 1926 πεθαίνει.

Μουσείο Orangerie

Τα διακοσμητικά έργα των ιμπρεσιονιστών που έχουν σχέση με τη διακόσμηση έγιναν κυρίως για να εξοικονομήσουν τα προς το ζην, διατηρώντας όμως την υψηλή ποιότητα των δημιουργιών τους.

Μουσείο Orangerie

Μουσείο Orangerie

Τα νούφαρα του Μονέ είναι από πολλές απόψεις, τόσο σημαντικά στην ιστορία της ζωγραφικής έμπνευσης, όσο ο αναλυτικός κυβισμός των Πικάσο και Μπρακ ή η διακοσμητική αφαίρεση του Ματίς.